

Latorcai János:

Megvédhető-e Európa keresztény öröksége?

Hetven évvel ezelőtt, 1951. április 18-án írták alá az Európai Szén- és Acélközösség megalapításáról szóló párizsi szerződést, amely közvetlen előfutára volt az alig néhány évvel később, a római szerződéssel életre hívott – a ma ismert Európai Unió elődjének tekinthető – Európai Gazdasági Közösségnek.

Az európai földrész egyesítésének egykori előmozdítói olyan emberek voltak, akiket mély keresztény hitük formált: Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi és Robert Schuman. Ez a megállapítás olyannyira igaz, hogy utóbbi két személynek a katolikus egyházban a boldoggá avatási eljárása már kezdetét is vette. Ennek ismeretében teljesen érthető és egyben szimbolikus üzenete is van annak, hogy 1951-ben a tárgyalások megkezdése előtt a három államférfi egy Rajna-parti bencés kolostorban találkozott, hogy elmélkedjenek és imádkozzanak. Mindannyian tudatában voltak annak, hogy a második világháborút követően, az egyik győztes nagyhatalom, a Szovjetunió kommunista diktatúrájának árnyékában Európa újjáépítése csak akkor lehet sikeres, ha az szilárd, mindenkinek elfogadható alapon nyugszik.

Eltökéltén hittek abban, hogy az ókori görög demokrácia ideája végül az Isten előtti – nemeken, fajokon, osztályokon átívelő – egyenlőségre és a társadalom tagjainak a személyes részvételére és felelősségére épülő modern kereszténydemokráciában tud kiteljesedni. A görög filozófiából azt is megtanulták, hogy a politikai konfliktusok megoldásának a leghatékonyabb módja a logikus érvelésen alapuló, egymás megértésére törekvő vita, majd az elveik megőrzésével megkötött kompromisszum.

Az antik Róma hagyatékaként azt is tudták, hogy a kompromisszumok csak

akkor időtállóak, ha azokat szerződésbe foglalják, és mindenki tiszteletben tartja a pacta sunt servanda, azaz a szerződés kötelező elvét. Az alapító atyáknak ez elsődleges történelmi tapasztalat is volt, mert miként azt a de Gasperitől származó idézet fogalmazza: 1919 és 1939 között hetven-egynéhány nemzetközi szerződést kötöttek, de mindegyik pusztán papírlappá változott, amikor alkalmazni, betartani kellett volna azokat.

Pontosan tudták, hogy a szerződések betartásának a legjobb módja nem a kényszer és az erőszak, hanem az, ha a felek erkölcsileg is képesek azonosulni az abban foglalt célokkal és kötelezettségekkel. Ez a közös morális alap az alapító atyáknak egyértelműen a keresztény etika volt.

Ezek után érdemes feltenni a kérdést: hét évtizeddel a párizsi szerződés után hol tart most Európa, mi valósult meg az alapítók álmából?

Egy szűk körű, a gazdaság csupán néhány szegmensét átfogó együttműködésből mára egy rendkívül szerteágazó, a kontinens szinte egészét behálózó közösséggé nőtte ki magát az Európai Unió. Az egyik, ha nem a legfontosabb célját, a béke megőrzését sikerült megvalósítania. Hiszem, hogy a jelenlegi béke nem a háború hiánya, hanem annál több, s ha nem is tökéletes, de igazságosabb rendet biztosít, mint az elmúlt évszázadok erőszakos konfliktusaival terhelt Európája. Ez a béke évtizedekig – a radikális iszlám előretöréséig – mindannyiunknak a hétköznapi biztonságát jelentette,

kontinensünket pedig a világ legélhetőbb otthonává változtatta. Olyan helyé, ahol az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett a teremtett környezet védelmére is fokozott figyelem járul, s ahol a döntések meghozatalakor a következő generációk jövőjére is tekintettel vannak. Az egységes piac és az uniós támogatási rendszer pedig annak a reményével is kecsegtetett, hogy a gazdasági értelemben eltérő fejlettségű területek, régiók és országok közötti különbségek idővel majd mérséklődnek.

A nagyszabású célok végül egyre szélesebb körű intézményi háttérrel igényeltek, miközben a bővülő infrastruktúrából sokan azt a téves következtetést vonták le, hogy minden meglévő nehézség leküzdhető csupán a tagállamok közötti koordináció központosításával. Sokan őszintén hitték és hiszik ma is, hogy minden probléma megoldását egy egységesebb és központosítottabb Európa jelentheti.

Az integráció mélyítését célzó politika számára azonban a 2008-as pénzügyi és gazdasági krízis, valamint annak kezelése, azt követően pedig a 2015-ös migrációs válság súlyos csapást jelentett, amit betetőzött a 2016-os brexit-népszavazás. Így érkezünk el 2020-ba, a brexit és migrációs válság által megtépázott Európába, melynek a világméretű koronavírus-járvány negatív hatásaival is szembe kellett néznie. A járványkezelés és az oltások beszerzése, valamint előállítás körüli anomáliák – elég csak az AstraZeneca-vakcinák kiviteli korlátozásával kapcsolatos brüsszeli botladozásra vagy az engedélyezési eljárás körülményességére gondolni – pedig tovább erősítették az euroskeptikusokat.

Folytatás a 8. oldalon

Aradszki András gyógyultan térhetett haza, és Süli János is legyőzte a vírust – mindketten oltásra buzdítanak

Közel öt hónap kórházi, illetve az ezt követő rehabilitációs kezelés után nagyszerűn gyógyultan térhe-

tett vissza otthonába Érd országgyűlési képviselője, Aradszki András. Ugyancsak legyőzte a koronavírust

Süli János, a Paksi Atomerőmű bővítéséért felelős tárca nélküli miniszter, Paks és környéke országgyűlési

képviselője. Mindkét KDNP-s politikus oltásra buzdít.

Részletek a 6. oldalon

Semjén Zsolt: A magyar zsidóság hagyományait, vallásgyakorlását támogatja a kormány

A magyar zsidóság hagyományait, a magyarországi neológia tradíciójának életté váltását, őrzését, továbbadását támogatja a magyar kormány egy újabb költségvetési forrással – jelentette be Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, amikor március végén hivatalos megbeszélésen fogadta a Magyarhoni Zsidó Imaegylet (Zsima) vezető képviselőit. A találkozón részt vett Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár, a KDNP alelnöke is.

Semjén Zsolt úgy fogalmazott: a kormány lelkiismereti köteletségének tartja, hogy – a keresztény és protestáns papokhoz és lelkészekhez hasonlóan – támogatást biztosítson a zsidó vallás képviselőinek is „lélek- és szellememelő szolgálatuk” ellátásához. A miniszterelnök-helyettes hangsúlyozta, a kormány egyetlen egyháznak sem szól bele az autonómiájába, belső életébe, sem a felekezetek közötti viszonyba, ugyanakkor támogatni kívánja hitéleti tevékenységüket.

Közölte, a kormány 2021-től 2025-ig évi 51 millió forintot biztosít a Zsimának erre a célra. Mint mondta, ez a forrás beépül a költségvetésbe, így kiszámítható támogatást jelent a számukra. Hozzátette: mindezen túl a különböző pályázatokon a Zsima ugyanúgy indulhat, mint bármelyik más szervezet.

Semjén Zsolt az új támogatási formára utalva azt hangsúlyozta, hogy az senkit sem érint hátrányosan. Emlé-

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke és Róna Tamás főrabbi, a Zsima elnöke

keztetett arra, hogy a kormány korábban – még Feldmájer Péter elnöksége idején – történelmi jelentőségű, átfogó szerződést kötött a Mazsihisszel; ebben az ingatlanrendezéstől kezdve minden kérdésre kitértek. Később – a Mazsihisz kérésére – megállapodtak abban is, hogy nem az egyházi személyek, köztük a rabbik jövedelemkiegészítő támogatására kérik a támogatást (ahogy a katolikusok és protestánsok esetében

a lelkészek és a papok kapják), hanem arra, hogy temetőik gondozására fordíthatják a pénzt. A kormány tavaly ezt a támogatási összeget – mind a magyarországi, mind a külföldi lelkészek tekintetében – megduplázta.

Közölte, a Zsimával most kötött szerződés értelmében ezután egy új költségvetési forrást kap a magyar zsidóság; ezt az összeget ugyanis már a rabbik, hitoktatók, kántorok, a vallás gyakorlá-

sához szükséges személyek anyagi támogatására fordíthatják. Semjén Zsolt rámutatott, hogy ez a plusz támogatás az élő közösség céljait szolgálja. Hozzátette ugyanakkor, hogy a zsidó temetők fenntartása is fontos, a kormány arra külön támogatásokat ad, ahogy eddig is tette.

Róna Tamás, a Zsima elnöke a találkozón köszönetét fejezte ki az új kormányzati támogatásért, és történelmi pillanatnak nevezte a megállapodás aláírását. Mint mondta, a forrásnak köszönhetően erősebben és határozottabban tudják majd építeni a neológia jövőjét, és reményét fejezte ki, hogy a nemes szolgálatot végzők meg fognak erősödni. Közölte, a támogatásból már 18 egyházi személyt, köztük rabbit, rabbi-helyetteset és kántort tudnak segíteni.

Magyarországon három történelmi izraelita egyház van az úgynevezett „bevett egyházi” kategóriában; a neológiai részéről a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz), az ortodoxia részéről a Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség, valamint a statusquo ante közösség, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség.

A Zsimát 2020 októberében tíz magyarországi neológ zsidó egyházi személy alapította meg.

Megújuló templomok országszerte

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára (balról a harmadik) és Siluan Manuila, a Magyarországi Román Ortodox Egyházmegye püspöke (jobbról a második) beszélget a méhkeréki román ortodox templomban 2021. április 12-én. Balról Kozma György, a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának az elnöke, Kreszta Traján, a magyar Országgyűlés román nemzetiségi szószólója (balról a második), jobbról Kovács József, a térség fideszes országgyűlési képviselője. (Fotó: MTI / Rosta Tibor)

A korábban jóváhagyott ötmillió forintot felül további 15 millióval támogatja a kormány a méhkeréki román ortodox templom felújítását

– jelentette be a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára április közepén a helyszínen.

Soltész Miklós elmondta, idén már több mint 660 millió forintot hagytak jóvá a magyarországi román közösségek, egyházak, oktatási és kulturális intézmények fejlesztésére. A gyulai román gimnázium udvarát 45 millióból korszerűsítik, szintén Gyulán 26 millióval közösségi ház megvásárlását támogatják, az eleki iskolát 35 millióból bővítik, a körösszakáli iskola tornatermének tetőszerkezetét 22 millióból újítják meg – ismertette.

Hozzátette, a jelenlegi járványhelyzetben a gazdaság újraindítása mellett fontos a lelkek ápolása is, amiben az egyházak a partnereik. Ezért 15-15 millió forinttal támogatják a *körösszakáli* és a *mezőpeterdi*, 20 millióval pedig a méhkeréki román templom felújítását.

Az államtitkár emlékeztetett, 2010 óta a Magyarországon élő román nemzetiség összesen 8 milliárd forint támogatásban részesült.

Reményét fejezte ki, hogy ezek a beruházások tovább javítják az egyre erősebb magyar-román kapcsolatokat,

együttal az itt élő román nemzetiség megmaradását szolgálják.

Kreszta Traján, a magyar Országgyűlés román nemzetiségi szószólója elmondta, a nemzetiségek fennmaradásának három pillére van: az egyház, az iskola és a család. A magyarországi románság oktatási intézményei a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata tulajdonába kerültek és a magyar kormány támogatásával szinte valamennyiben fejlesztés történt vagy történik, s mindenhol nőtt a gyerekszám is.

Örömet fejezte ki, hogy emellett a kormány ösztöndíjjal támogatja a nemzetiségi pedagógusjelölteket és több templom felújításához is hozzájárul anyagilag. Hozzátette, a nemzetiségi pótlék 10-ről 40 százalékra történő emeléséhez is hozzájárult a kabinet.

Megújulnak *Nógrád megye* templomai is: 700 millió forintból 51 egyházi épület rekonstrukciójára jut pénz. A nógrádszakáli katolikus templom felújítását például első ütemben 30 millió forintos támogatással, a második ütemben újabb 80 millió forinttal segíti a kormány – jelentette be a helyszínen Soltész Miklós.

További négy évig Simicskó István és Gergely István vezeti a Budapesti Honvéd Sportegyesületet

A Budapesti Honvéd Sportegyesület (BHSE) tisztújító küldöttgyűlése újabb négy évre Simicskó Istvánt választotta meg a klub elnökének, Gergely Istvánt pedig ügyvezető elnöknek. A BHSE tájékoztatója szerint a március végi tisztújítást online rendezték meg, és azon a szavazásra jogosult 68 küldött közül 60 vett részt.

„A küldöttek Simicskó István elnököt immáron harmadik alkalommal választották meg a Budapesti Honvéd Sportegyesület elnökének” – áll a közleményben, mely azt is kiemelte, hogy a kétszeres olimpiai

bajnok vízilabdázó Gergely Istvánt is megerősítették ügyvezetői tisztviselésében.

Az eddigi elnökség tagjai közül Simóka Kálmánné, Nébald György, Nemeskéri Zoltán és Virágh István nem kívánt élni az újraavasztás lehetőségével.

Az új elnökség – melynek tagja lett többek között Siklósi Gergely világbajnok és világranglista-vezető párbajtőröző is – rögtön megtartotta első ülését, melyen a tagok Farkas Lászlót újra megválasztották ügyvezető elnökhelyettesnek.

Juhász Hajnalka: A 21. század a konzervativizmus és a liberalizmus eltorzult formája közötti harcban fog zajlani

„Nekünk kell nyernünk, a normalitás talaján tartva a 21. századot!” – írta április közepén Facebook-oldalán a kereszténydemokrata politikus. „Százszor, ezerszer megtapasztaltuk már, hogy a normalitás talaján maradni manapság nem csak éleslátást és szilárd értékrendet, hanem egyre inkább monotonitástűrést, erős kitartást is igényel. A ránk omló folyamatos, már-már fojtogató, újabb és újabb »liberális örület« ellenére mindig higgadtan maradni és elmondani: ne tovább! De sajnos mindig van tovább” – írta Juhász Hajnalka országgyűlési képviselő.

„Most éppen az Egyesült Államokból jött a »haladó« hír, miszerint egy szülő saját gyer-

ekét szeretné elvenni, s ezért bíróságon támadta meg a vérfertőzést tiltó szabályozást. Tényleg egyre kevésbé van szó arra, hogy mivé lesz a világunk! Jogászként is elképedek, hogy milyen jogi csűrés-csavarássok teszik szép lassan lehetővé, hogy évezredek értékeinket, alapvető emberi tudásunkat, a formállogikát és tapasztalásunkat felülírják a tébolyult gondolatok és a rosszul értelmezett szabadság! Hiába mondjuk: ne tovább? Nem! Nem hiába! A 21. század a konzervativizmus és a liberalizmus eltorzult formája közötti harcban fog zajlani! Nekünk kell nyernünk, a normalitás talaján tartva a 21. századot!” – zárta bejegyzését a KDNP alelnöke.

Hölvényi György: Az Európát megosztó ügyek rendezésébe be kell vonni a vallási vezetőket

Az Európai Néppárt európai parlamenti frakcióján belül működő vallásközi munkacsoport évtizedes meggyőződése, hogy az Európát megosztó ügyek rendezésébe be kell vonni a vallási vezetőket – jelentette ki Hölvényi György, az Európai Parlament kereszténydemokrata képviselője, a munkacsoport tárelnöke azon a videokonferencián, amelyet 2016 márciusában az Iszlám Állam terror-szervezet által végrehajtott brüsszeli robbantások ötödik évfordulója alkalmából rendeztek.

Az eseményen a néppárti munkacsoport a szélsőségek elleni európai összefogás jövőjéről tanácskozott keresztény, muszlim és zsidó vallási vezetők részvételével. A képviselő szerint az egyházaknak és felekezeteknek „sajátos eszközeik” vannak arra, hogy megerősítsék a társadalmi békét és bizalmat, amelyet a szélsőséges szervezetek a támadásaikkal megingatnak.

Hölvényi György hangsúlyozta: az Iszlám Állam támadása mérföldkövet jelentett egész Európa biztonságának szempontjából. Mint mondta, a helyzet különleges felelősséget rótt Európára és

az uniós intézményekre, mivel azoknak kell gondoskodniuk a társadalom békéjének megőrzéséről és a szélsőségek visszaszorításáról. Ez elképzelhetetlen a vallási közösségek szerepvállalása nélkül – jelentette ki.

A konferencián felszólaló Hassan Chalgoumi, a franciaországi imámok konferenciájának elnöke arra világított rá, hogy Európában fel kell lépni a politikai iszlám térnyerése ellen, az ugyanis nem a vallásos muszlimokat képviseli. „Az oktatásnak kulcsszerepe van ebben: az imámok európai képzése, valamint a tanárok és a szülők vallási ismereteinek fejlesztése érdemben csökkentheti a szélsőséges nézetek terjedését az EU országaiban” – jelentette ki a vallási vezető.

Az Iszlám Állam terrorszervezet 2016. március 22-én három robbantásos merényletet követett el Brüsszelben: kettőt a nemzetközi repülőtéren, egyet a Maelbeek metróállomáson. A támadásban 32 civil meghalt, a sebesültek száma háromszáz fölött volt. A merénylet során két magyar állampolgár is megsebesült.

A jelen és a jövő kihívásai is összekötik a magyar és a lengyel népet

Latorcai János, a KDNP frakcióigazgatója a magyar-lengyel barátság napjáról, március 23-ról emlékezett meg napirend előtti felszólalásában a megelőző napon az Országgyűlésben. Szerinte a magyar és lengyel népet nemcsak közös múltjuk, hanem a jövő és a jelen legfontosabb kihívásai is összekötik.

Az Országgyűlés kereszténydemokrata alelnöke közölte: ahogy a koronavírus-járvány, úgy ennek a kornak „bomlasztó irányzatai” is megjelentek és egyre inkább teret nyertek Budapest és Varsó utcáin. Ezek a társadalmi együttélés alapvető formáit is felforgatni igyekvő eszmék már a templomokat is elérték – utalt a magyarországi és lengyelországi

templomrongálásokra. Latorcai János hozzátette: a történekmű rávilágít arra, hogy a szabadság, a nemzeti szuverenitás és a keresztény értékek megvédése is elsődleges kötelezettséggé vált.

Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára azt mondta: a magyar és a lengyel nép történelme számtalan ponton

kapcsolódott össze az elmúlt ezer év során és a két nép mindig számíthatott egymásra. Kiemelte: az elmúlt évszázadok bizonyították, hogy semmiféle járvány, „templomgyalázó csöcselék”, „liberálfasiszta eszmék követői” sem tudják a magyarok és a lengyelek szabadságszeretetét, nemzetbe vetett hitét, keresztény gyökereit megingatni.

A Katonai Ordinariátus püspökévé szentelték Berta Tibort

A Katonai Ordinariátus püspökévé szentelték április 10-én Berta Tibort a Szent István-bazilikában. A szertartást **Erdő Péter** bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek vezette, Michael August Blume SVD apostoli nuncius-érsek és Varga László kaposvári megyéspüspök segédletével.

A szentmisén – mások mellett – részt vett Boross Péter volt miniszterelnök, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Kövér László, az Országgyűlés elnöke, Benkő Tibor honvédelmi miniszter, Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes, Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség Parancsnoka, valamint Kun Szabó István vezérőrnagy, a Köztársasági Elnöki Hivatal honvédelmi irodavezetője.

Az egyházi szertartás az apostoli parancs kihirdetésével vette kezdetét. Ennek során ismertették Ferenc pápa Berta Tiborhoz intézett bulláját, amelyben a Szentatya úgy fogalmazott: **Bíró László** katonai ordináriusi címéről való lemondását követően a keresztény hívek főpásztor nélkül maradtak, és „ezt a feladatot rád kívánjuk bízni, szeretett fiam, aki a lelki életben, gyakorlati érzékben, tudományban, igaz hitben, reményben és szeretetben, valamint a lelkipásztori buzgóságban kitűnsz.”

Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek homíliájában emlékeztetett: a kereszténység missziós vallás, az egyház missziós egyház és nem hallgathat arról az örömhírről, amit Krisztus feltámadása jelent. Erdő Péter rámutatott arra is: akik katonáskodva szolgálják a hazájukat, azoknak úgy kell tekinteniük magukat, mint akik a népek biztonsága és szabadsága felett örökölnek. „Ha ebben a szellemben látják el feladatukat, a béke megszilárdításához járulnak hozzá. Ezért a katonák és családtagjaik lelkipásztori szolgálata Egyházunknak ma is fontos feladata. Olyan küldetés, ami valóban

az emberek üdvösségére irányul” – jelentette ki.

A homília után következett a jelölt ígéretvétele, amelynek végén a főszentelő azt kívánta neki: „Isten tegye teljessé a jót, amit megkezdett benned!” A szertartás a Mindenszentek litániájával folytatódott, amely alatt Berta Tibor az Istennek való teljes önátadás jeleként arccal a földre borulva imádkozott. Ezután a jelenlévő püspökök kézzel való érintése, illetve az ezt követő felszentelő ima által adatott át az egyházi rend teljessége az új püspöknek. Utána Erdő Péter az új püspök fejét megkenste olajjal, majd az evangéliumos könyvet feje fölé terjesztette, valamint a főpapi jelvényeket: a püspöki gyűrűt, a mitrát – püspöksüveget – és a pásztorbotot vehette át Berta Tibor, aki ezután elfoglalta püspöki joghatóságát szimbolizáló székét. Az újdonsült püspök békecsókot váltott előbb a főszentelővel, majd a társszentelőkkel, minden püspöktársával és a jelenlévő papsággal, akik ezáltal kifejezését adták fiúi engedelmességüknek és hűségüknek.

A szertartás az Eucharisztia liturgiájával folytatódott, melyet már az újonnan felszentelt püspök vezetett. A szentmise végén felhangzott a Te Deum, miközben az új püspök áldást osztva végighaladt a templomhajójában.

A szertartást követően **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes felolvasta Orbán Viktor levelét, amelyben a miniszterelnök hangsúlyozta: sokak szemében különösnek tűnhet, hogy egyházi személy szentelése katonai tiszteltadással párosul, de egy több, mint ezer éves, keresztény gyökerekkel rendelkező, Szűz Mária oltalmába ajánlott, történelme során pedig hite és kultúrája védelmében megannyi harcot megvívott ország esetében teljesen természetes dolog, hogy az Egyházat és a Magyar Honvédséget szoros kötelék fűzi össze. „A magyar történelem a

ránk zúduló túlerővel szembeni helytállás krónikája, amelyhez katonáinkat nemcsak tényleges, hanem lelki fegyverzetrel is fel kellett vértelnünk, a látható ellenségekkel szemben éppúgy, mint a láthatatlanokkal” – tette hozzá a kormányfő.

A miniszterelnök levelében megemlékezett arról, hogy Berta Tibor neve a hadseregben végzett, több mint negyedszázados szolgálatának köszönhetően szinte egybeforrta a tábori lelkészi munkával, valamint azzal a figyelemmel és gondoskodással, amely a kötelességekhez tartozó katonák életét végigkísérte, mindennapjait segítette, a keresztelestől, a házasságkötésen át, a földi életből való eltávozásig – állt a levélben.

„Ez az első alkalom a tábori lelkészi szolgálat több mint negyed évszázados újjászervezése óta, hogy az ordinariátus saját papja lehet részese tábori püspöki kinevezésnek” – hangsúlyozta **Benkő Tibor** honvédelmi miniszter. A tárcavezető emlékeztetett: Berta Tibor dandártábornok, Magyarország, a Magyar Katolikus Egyház, a magyar katonák és családtagjaik mindennapi áldozatos szolgálatának köszönhetően érdemelte ki a katonák tiszteletét és elismerését. „Arra kérek, így folytasd tovább” – mondta a honvédelmi miniszter.

A II. vatikáni zsinat dokumentumát idézve Benkő Tibor rámutatott: akik katonáskodva szolgálják a hazájukat, ne másnak tekintsék magukat, mint olyanoknak, akik a népek biztonsága és szabadsága felett örökölnek. S míg szolgálatukat ebben a szellemben végzik, valóban a béke megszilárdulásához járulnak hozzá. „Napjainkban a Honvédségen belül már nem kérdés a tábori lelkész létjogosultsága, az otthonuktól távol lévő, sok esetben más kultúrával és más vallási környezetben szolgáló katonák lelki és vallási szolgálata, a bajtársi veszteségek feldolgozásának

segítése, a békeidejű lelkigondozás elképzelhetetlen nélkülük” – jelentette ki Benkő Tibor, aki kiemelte azt is, hogy ebben a szolgálatban két olyan hivatás ötvöződik, amelynek középpontjában az ember áll, és ez a két áldozatos szolgálat csak hivatásként képzelhető el.

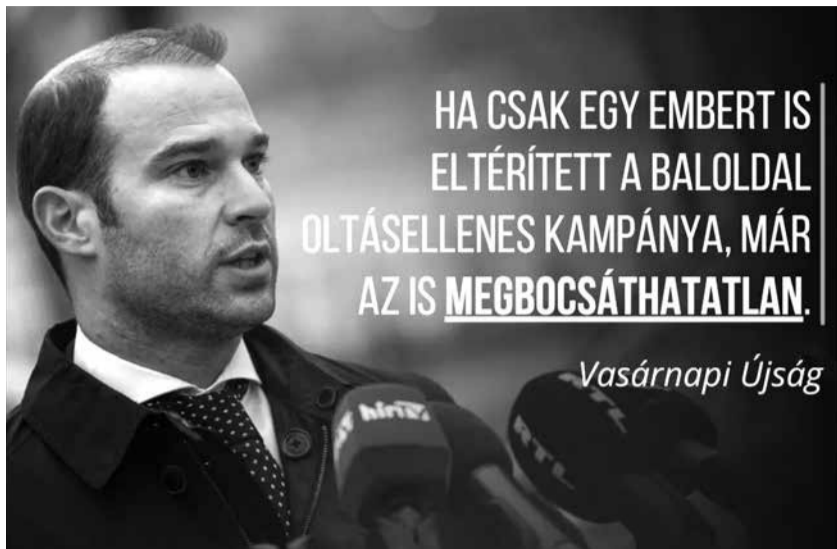
Ezt követően **Korom Ferenc** vezérezredes, a Magyar Honvédség Parancsnoka fejezte ki jókívánságait Berta Tibor püspökké szentelése alkalmából. Mint fogalmazott: Berta Tibor életpályájának mostani állomása egy újabb misszió, amely a hatalmas felelősség mellett hihetetlen lehetőségeket is kínál, hiszen az idáig tartó úton szerzett tapasztalatokat a szolgálati ág vezetőjeként kamatoztathatja, szemléletével a felnövekvő új generációnak pedig továbbra is irányt mutathat. „Az önre bízott katonák a haza szolgálatára esküdtek fel. Kérem, hogy ahogy eddig is tette, úgy ezentúl is gyámolítsa, patronálja az önhöz fordulókat, mindazokat, akik a honvédelem ügyéért fáradoznak, így szolgálatuk ezáltal még teljesebbé tudjon válni” – tette hozzá.

Az eseményen felolvasták **Bíró László** püspök emeritus katonai ordinárius levelét is, amelyben utódjának gyümölcsöző püspöki szolgálatot kívánt. „Kedves Püspöktestvérem! Ebben az órában az apostolotudók sorába kerültél, és részesültél a papság teljességében. Szolgálatod a jövőben nem pusztán szorgalom és saját akaratú küzdelem. Jelen korunk elvesztette a szent iránti fogékonyságot, püspökké szentelésed sokak számára csak egy esemény, jobb esetben egy szertartás, de neked az örök életre szóló ajándék” – írta

A rendezvényen – amelyen közreműködött a Légierő Zenekar Veszprém – beszédet mondott még **Veres András** győri püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, **Jákob János** dandártábornok, protestáns tábori püspök, valamint **Takács Tamás** ezredes, a lelkészi kar vezetője.

Hollik István: A baloldal hatalomvágya mindent felülír

Az oltások kapcsán nincsen Magyarországon társadalmi vita, tehát a vakcinák biztonságosságát és hatékonyságát a Gyurcsány Ferenc vezette baloldalon kívül senki nem kérdőjelezi meg – jelentette ki a Fidesz kommunikációs igazgatója a Kossuth Rádió Vasárnapi Újság című műsorában április 18-án.

Hollik István nagyon szomorúnak nevezte, hogy a baloldal csak azért, mert jobban akarja a kormány sikeretelenségét, mint a járvány elleni védekezés sikerét, az oltások hatékonyságát is politikai témává tette, hogy elbizonytalanítsa az embereket. A kereszténydemokrata országgyűlési képviselő hozzátette, „a mi szeren-

csétlenségünk”, hogy ilyenre még külföldön sincs példa. A politikus szerint a baloldal már két-három hónapja különböző módszerekkel próbálja elbizonytalanítani az embereket az oltások kapcsán.

Felhívta a figyelmet, hogy Dobrev Klára DK-s európai parlamenti képviselő, Gyurcsány Ferenc felesége nemrégiben az ATV-ben úgy nyilatkozott, hogy még senki nem mondta azt, hogy a keleti vakcinák hatékonyak és biztonságosak. Hollik István szerint ugyanakkor ezeket a vakcinákat már a világ tucatnyi országában használják, és több tízmillió embert

oltottak be velük, valamint a magyar gyógyszerfelügyelet is engedélyezte ezeket. A kormánypárti politikus szerint azt a következtetést kell levonni, hogy „a baloldal azt gondolja: ha támadja a védekezést és az elhúzódik, vagyis ha rossz lesz az országnak, akkor jó lesz nekik”.

Hozzátette, hogy a „baloldal hatalomvágya felülír mindent, most, a járvány elleni védekezésben még az emberi élet védelmének örök parancsát is”. Kijelentette, ezzel a baloldal éppen a saját szavazóit – vagyis azokat, akik hisznek nekik – veszélyezteti a leginkább.

Orbán Viktor: Mi teljes egységben tudunk dolgozni a KDNP-vel

A miniszterelnök a Kossuth Rádióknak április 16-án adott interjújában úgy fogalmazott: Magyarországon egyszerre kell a multinacionális profitéhség és a baloldal hataloméhsége ellen küzdeni. Minél több elemből van összerakva egy kormány, annál könnyebben megrepedhet az egység – mondta Orbán Viktor, hozzátéve: „Mi teljes egységben tudunk dolgozni a KDNP-vel”.

Rétvári Bence: Ha a baloldalon múlna, ma kevesebb beoltott és több fertőzött lenne

Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI) parlamenti államtitkára úgy látja, hogy a baloldalt a koronavírus-járvány harmadik hullámában is csak a pozícióharc, a hatalom és az osztozkodás érdekli, szerinte ezért versenyeznek egymással trágárságban és mondanak egyre durvábbakat a kormányról.

Rétvári Bence a Kossuth Rádió Vasárnapi Újság című műsorában április 11-én úgy fogalmazott: a baloldálnak semmi sem szent, mivel „lefelé tartó spirálba” kerültek, az európai politikai stílust is lejárató kijelentéseket tesznek, amelyek látszólag ugyan a kormányoldal felé irányulnak, valójában azonban „egymást lökdösik”, hogy több listás helyet tudjanak szerezni maguknak a jövő évi választásra. Kiemelte: miközben a kormány azon az álláspont-

on van, hogy „minél több oltást adunk be, annál több életet mentünk”, addig a baloldal stratégiája az, hogy minél súlyosabbak a koronavírus-járvány következményei, annál könnyebben ragadhatják meg a hatalmat. Rétvári Bence felidézte Gyurcsány Ferenc korábbi kijelentését, ami úgy hangzott: „Magyarországon sem kínai, sem orosz vakcinával nem lenne szabad oltani”.

Ha a védekezésben részt vevők közül bárki hallgatott volna Gyurcsány Ferencre, akkor ma már több mint egymillió emberrel kevesebben lennének beoltva, vagyis ennyivel többen lennének kitéve a koronavírus-fertőzés kockázatának, valamint többen is betegedtek és hunytak volna el – mondta a kormánypárti politikus. Közölte: a baloldal jogi eszközökkel is próbált fellépni az oltásokkal szemben, ezt bizonyítják azok a máig vissza nem vont parlamenti határozati javaslatok, amelyek a kínai és orosz vakcinák alkalmazását tiltanák. „A baloldal emellett hiteltelen és képmutató is, mivel eközben „elmennek és maguknak szépen beadatják az oltásokat, akár soron kívül is” – mondta Rétvári Bence. A KDNP alelnöke szerint a baloldal azt követően próbálja meg letagadni oltásellenes kijelentéseit, hogy látják, a magyar oltási program sikeres, Magyarország a második legeredmenyesebb ország az EU-ban.

Fülöp Attila: Azon szociális intézményekben, ahol magas az átoltottság, szinte megszűnt a járvány

Azokban a magyarországi szociális intézményekben, ahol az átoltottság 90 százalék feletti, gyakorlatilag megszűnt a koronavírus-járvány – jelentette ki az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért felelős államtitkára március 26-ai sajtótájékoztatóján a Fejér megyei Sárosdon. Fülöp Attila az

MTI kérdésére elmondta, hogy országosan a szociális intézményekben csaknem 70 százalékos az átoltottság, 87 ezer lakó és ott dolgozó kapta már meg legalább az első oltást.

Az államtitkár hangsúlyozta: a szociális ellátórendszerben tapasztaltak is azt mutatják, hogy a vakcinák hármas védelmet jelentenek: egyrészt a saját élet védelmét, másrészt a közösség – család és munkahely – védelmét, harmadrészt pedig az egészségügyben emberfeletti munkát végző orvosok és nővérek védelmét. Fülöp Attila egy februári, nemzetközi felmérésről is beszélt, ahol az abban szereplő 22 országban az összes koronavírus miatti halálos eset 41 százaléka szociális intézményekben történt, miközben Magyarországon ez az arány 18 százalék. Ez szerinte köszönhető az intézményekben dolgozók hősies, kitartó munkájának, másrészt a kormány időben meghozott korlátozó intézkedéseinek.

Az államtitkárság által elvégzett kimutatás szerint a tíz vizsgált intézményben, ahol 90 százalék feletti a beoltottak aránya, mindössze egyetlen megbetegedés volt, miközben az összes lakó létszáma meghaladja az ezerhatszázat.

Aradszki András gyógyultan térhetett haza, és Süli János is legyőzte a vírust – mindketten oltásra buzdítanak

Közel öt hónap kórházi, illetve az ezt követő rehabilitációs kezelés után, nagy-szerdán gyógyultan térhetett vissza otthonába Érd országgyűlési képviselője, Aradszki András. A KDNP frakcióvezető-helyettese legyőzte a Covid19-et!

Érd országgyűlési képviselője, Aradszki András (*képünkön*) novemberben fertőződött meg az új típusú koronavírussal. Sajnos olyan súlyos volt a fertőzés okozta betegség, hogy a politikus öt hétig volt lélegeztetőgépen, élet-halál között. Ám a kórházi dolgozóknak köszönhetően felépült, és bár többhetes rehabilitációs kezelés várt még rá, az élete már nem forgott veszélyben.

Különleges lesz számunkra az idei ünnep – mondta az Érdi Híreknek még a nagyhétén **Aradszki András**. „Advent előtt kerültem kórházba és hűsvétra, Jézus feltámadásának ünnepére erejét és tiszta szívvel köszöntöm az életet, amelyet másodszor is megkaphattam. Hálás vagyok az orvosoknak, a nővéreknek az áldozatos munkájukért, nem csak azoknak, akik engem gyógyítottak, ápoltak, hanem valamennyi egészségügyi dolgozónak az ország-

ban, akik küzdenek embertársaik életéért. Hálás vagyok a sok barátnak, az ismerősöknek és azoknak, akik ismeretlenül is imádkoztak értem. És különösen a családomnak, hogy mindvégig hittek a gyógyulásomban.”

Aradszki Andrást szilveszter napján vették le a lélegeztetőgépről, majd január elején szállították át az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetbe. Az altatásban töltött idő alatt a fizikai állapota megváltozott, újra kellett tanulnia járni. Kezelőorvosai gyógytornával segítettek rajta, emellett a tüdőgyulladás okozta károkat is helyre kellett hozni.

A képviselő rehabilitációja nem ért véget, de mint az Érdi Híreknek elárulta, már az intézetben is dolgozott, telefonált, informálódott, ügyeket intézett, amennyire az ereje és az orvosi engedték. A képviselő végül elárulta, hogy felesége, Éva a kedvenc menüt készítette neki az első otthon töltött napra: medvehagymalevest és csirkepörköltet nokedlivel.

Közben egy másik kereszténydemokrata honatya, a Paksi Atomerőmű bővítéséért felelős tárca nélküli miniszter, Paks és környéke országgyűlési képviselője is elkapta

a koronavírust. **Süli János** március 18-án jelentette be, hogy karanténba vonul. Közösségimédia-bejegyzésében március 28-án már arról volt kénytelen hírt adni, hogy a szekszárdi kórházban ápolják. A kórházban dolgozó orvosok és ápolók munkáját már ekkor emberfelettinek nevezte. Szerencsére a gondos kórházi kezelésnek köszönhetően néhány nap után sikerült leküzdenie a gyilkos kórt. Pár nap múlva hősnek nevezte az orvosokat, ápolókat. „Milyen furcsa az élet, ma hagyhattam el azt a Tolna Megyei Balassa János kórházat, ahol legutóbbi látogatásom alkalmával a kórház fejlesztéséről és a Tungsram fertőtlenítőgéperől beszélgettünk. Akkor még nem gondoltam, hogy hamarosan ők nyújtják számomra a legnagyobb segítséget és megmentenek. Őszintén köszönöm! Az erőfeszítéseiket soha nem feledem!” – nyilatkozta a KDNP-s politikus március 30-án.

A két kereszténydemokrata országgyűlési képviselő saját tapasztalata alapján is arra kér mindenkit: tartsa be a szabályokat és oltassa be magát!

Az egyházi személyek oltása is megkezdődött

Tarnai Richárd Pest megyei kormány megbízott (balra) és az oltásra érkező Varga László tb. kanonok, címzetes apát

Tarnai Richárd Pest megyei kormány megbízott személyesen is meg-

jelent a papok, lelkészek koronavírussal szembeni oltásán április 20-án Veresegyházon.

Az egészségügyi és szociális dolgozók, a rendőrök, katonák és tanárok után az egyházi személyek szervezett oltására került sor, amelyet Tarnai Richárd kormány megbízott, a Pest Megyei Oltási munkacsoport vezetője személyesen ellenőrzött a veresegyházi Misszió Egészségügyi Központban.

„Számos felekezet lelkésze, lelképásztora, papja kapta meg a koronavírussal szembeni védőoltást. A kórral szembeni küzdelem nem nélkülözheti a lelki támogatást sem, ezért is nagyon fontos az egyházak szerepe honfitársaink belső megerősítésében” – hangsúlyozta Tarnai Richárd.

A kormány megbízott kifejezte köszönetét az egészségügyben dolgozóknak, a katonáknak, rendőrök, tanárok áldozatos munkájáért, valamint a felekezetek szolgálatáért, akikkel közösen legyőzhető a járvány.

KDNP.HU

Pest megyei KDNP-szervezetek is támogatják a megtámadott gödöllői templom helyreállítását

Amint arról előző lapszámunkban hírt adtunk, 2021. március 15-én este a gödöllői görögkatolikus templomba erőszakos behatolás történt, majd a templombelsőben gyújtogatás és rongálás bűncselekményét követték el. Sivadó János atya, a Szent Kereszt templom lelkésze szerint a cselekedet az elkövető keresztényellenes gyűlöletét bizonyítja. A szomorú esetet követően a KDNP Pest Megyei Szervezetének elnöke, Gaal Gergely és a KDNP helyi elnöke, Varga Árpád személyesen vették fel a kapcsolatot Sivadó Jánossal, és biztosították arról, hogy nem csak erkölcsileg állnak a görögkatolikus közösség mellé, hanem a lehetőségekhez képest anyagi támogatással is. A KDNP Pest Megyei Szervezete, valamint a gödöllői, a budakeszi és a szigetszentmiklói KDNP-szervezetek jóvoltából összesen több mint háromszázezer forintnyi adománnyal járultak hozzá a templomot ért károk helyreállításához.

HAZÁNK

Simicskó István: László Imre fejezze be az újbudai ingatlanvagyon kiárusítását!

Az újbudai ingatlanvagyon „kiárusításának befejezésére” szólította fel a Kereszténydemokrata Néppárt parlamenti frakcióvezetője a XI. kerület polgármesterét április végén.

Simicskó István a Facebook-oldalára feltöltött videóüzenetében kiemelte: aggódnak a polgármesteri választások után, a szertefoszott kampányígérettel szemben László Imre vezetésével milyen könnyelmű vagyongazdálkodást való-

sítanak meg a baloldali politikusi Újbudán.

Folytatják a 2010 előtt „bevált” baloldali hagyományt, azaz a kerület érdekeit szolgáló, értékteremtő beruházások helyett – indoklás és az újbudaiak véleményének kikérése nélkül – végeláthatatlan ingatlanadásokba fognak – fűzte hozzá.

A kormánypárti politikus a Gellérthegyen, a volt Rehabilitációs Fejlesztő Központ épülete előtt felvett nyilatkozatában úgy vélekedett:

mindezzel hosszú távon súlyos veszteségeket és visszafordíthatatlan károkat okozhatnak a városrésznek, „ezáltal gyermekeinket foszthatják meg örökségüktől”. Megjegyezte: a központ még Újbuda tulajdonában van, egyike annak a közel száz ingatlanoknak, amit eladásra szánnak.

Simicskó István arra szólította fel a DK-s politikust, hogy hagyjon fel „a kerületi ingatlanvagyon kiárusításával” és irányítsa városatyához méltó felelősséggel Újbudát.

Új eszközöket kapott a békéscsabai mentőállomás a helyi kereszténydemokratáktól

Új eszközöket kapott az Országos Mentőszolgálat békéscsabai mentőállomása. Az adományt a KDNP békéscsabai szervezetének nevében Bálint József elnök és Csicsely Ilona önkormányzati képviselő adta át április 19-én – számolt be az eseményről a BeHír.hu.

A KDNP helyi szervezete azokat szerezte volna támogatni, akik másokon segítenek, akik élharcosai a mindennapok küzdelmeinek. Csicsely Ilona önkormányzati képviselő elmondta, hogy az elmúlt évben elmaradt rendezvényeikre szánt tagdíjak és adományok összegét idén támogatásra szeretnék volna fordítani. „Gondolkodtunk rajta, hogy mi lenne az, ami mindenféleképpen jó és célszerű, így jutottak eszünkbe a mentősök, akik nemcsak a pandémia idején, hanem egyébként is sokat tesznek értünk. Megkerestük a békéscsa-

bai mentőállomás vezetőjét, és megkérdeztük, mire lenne szükségük” – idézte fel az előzményeket a képviselő.

„A járvány miatt a mentőszolgálat valamennyi hűtőszekrénye foglalt, a navigációs eszközök egy része pedig elromlott az utóbbi időben. Így jött az ötlet és az igény, hogy két GPS-re volna szükségük gépjárművekbe, és itt, a mentőszolgálatnál egy hűtőre is nagy szükség lenne. A tagság szavazatával és 100 százalékos támogatásával

hoztuk meg a döntést és vásároltuk meg az eszközöket, amelyeket nagy szeretettel bocsátunk a mentőszolgálat részére” – emelte ki Bálint József.

A helyi kereszténydemokrata poli-

tikusok hozzátették, hogy a hűtőszekrény a mentőszolgálat munkatársainak kényelmét, míg a navigációs berendezések mindnyájunk érdekét szolgálja.

Húsvéti ajándék az ügyeletes egészségügyi dolgozóknak Békésben és Nógrádban

A KDNP Békés Megyei Szervezete – látva a kórházi dolgozók embert próbáló helyzetét a járványidőszakban – a húsvéti ünnepek alkalmából, szolidaritását kifejezve jelképes adományt juttatott el a gyulai, a békéscsabai és az orosházi kórházakba, a hétvégi ügyeletben lévő egészségügyi dolgozók részére.

Az összesen 300 ezer forint értékű gyümölcsöt (banán, narancs)

és húsvéti nyuszi-csokit tartalmazó ajándékot nagyszombaton délelőtt a Szőke és Társai Kft. az ügy támogatójaként ingyenesen szállította el a gyulai és az orosházi kórházi átvevő pontokra.

Az adományt Szobellédi Zoltán, a KDNP megyei elnöke, Gedeon Éva gyulai elnök és Czirok Sándor országos választmányi tag adta át. Orosházán Rác Oszkár, az Orosházi Kórház orvosigazgató-helyettese,

Gyulán Becsei László főigazgató főorvos vette át a támogatást, onnan eljuttatva azt a békéscsabai kórházba, illetve a mezőhegyesi és szeghalmi egészségügyi intézményekbe is.

Március utolsó hetvégén a nógrádi kereszténydemokraták is megajándékozták az egészségügyi dolgozókat. A Szent Lázár Megyei Kórházban Bablana Ferenc István, a KDNP Országos Választmány elnökségi tagja, a Nógrád Megyei

Közgyűlés alelnöke adott át 150.000 forint értékű gyümölcsadományt.

Az alelnök hozzátette, hogy a szeretet és megbecsülés jegyében kívánt ezzel köszönetet mondani a frontvonalban dolgozóknak. Az intézmény nevében Szabó Géza főigazgató és Kaszás Erika gazdasági igazgató köszönte meg és vette át a gyümölcsadományt, melyet a Covid-osztályokra és a Sürgősségi Betegellátó Osztályra juttatták el.

„A tetteid és ne a beszéded mutassa meg, ki vagy!”

Csobánkai családoknak adományozott tartós élelmiszert a KDNP Nőtágozatának Pest megyei csoportja – derül ki az adományozók Facebook-bejegyzéséből.

A KDNP Nőtágozatának Pest megyei tagjai nagybőjt idején különösen fontosnak tartják, hogy a napi pártpolitika mellett a nehéz helyzetben lévők megsegítése is hangsúlyos szerepet kapjon tevékenységük során. Ezért nagy örömmel szerveztek tartós élelmiszergyűjtést több mint negyven rászoruló csobánkai családnak. Kezdeményezésüket Juhász Hajnalka országgyűlési képviselő, a Nőtágozat elnöke, Gaal Gergely, a KDNP Pest megyei szervezetének elnöke és a megyei elnökség tagjai is támogatták.

Így Pest megye 15 KDNP-alapszervezetétől: Budakesziről, Ceglédre, Csobánkáról, Dunaharaszti, Gödöllőről, Isaszegről, Kartalról, Nagymarosról, Piliscsa-

báról, Solymárról, Szigetszentmiklósról, Szobról, Vácról, Vácrátótról és Vecsésről érkezett hozzájárulás, amivel lehetővé tették, hogy 2021. március 31-én az adományok kiosztása megtörténhessen.

Az első igazi tavaszi napon Csobánkára látogatott Juhász Hajnalka és a Nőtágozat Pest megyei tagjai Ványi Éva vezetésével: Ferencz Gyöngyi, Szob város polgármestere és Bruckner Ildikó a solymári szervezet részéről. A

településre érkezőket fogadta Winkler Sándor Józsefné korábbi csobánkai polgármester és Horváth Rezsőné KDNP-tag, korábbi roma nemzetiségi elnök. A KDNP Pest megyei elnökségét Gaal Gergely elnök és Hidvégi Vince megyei szervező képviselték.

Juhász Hajnalka kiemelte: „Egy keresztény embernek nemcsak a nagyhét idején, hanem egész életében azon kell gondolkodnia, hogy hogyan tud másokon segíteni és hogyan képes példát mutatni”. Az élelmiszeradományokat a KDNP-tagok személyesen vitték el a családokhoz és adták át a rászorulóknak részére.

A KDNP Nógrád Megyei Nőtágozata tartós élelmiszerek formájában ugyancsak adományokat vitt a rászorulókhöz „Ebben a nehéz időszakban különösen fontos, hogy odafigyeljünk azokra, akiknek segítségre van szükségük” – szögezték le húsvéti üzenetükben.

Latorcai János: Megvédhető-e Európa keresztény öröksége?

Folytatás az 1. oldalról

Egy, az Euronews hírcsatorna által készített, 2020. októberi felmérés szerint az euroszeptikusok aránya már harminc százalék körül jár, miközben csak minden második német és harmadik olasz, illetve francia véli úgy, hogy több jót kap az integrációtól, mint rosszat. A németek 58 százaléka ennek ellenére hisz az európai egységben, és véleményük szerint az Egyesült Királyság polgárai rosszul döntöttek, amikor elhagyták az Európai Uniót. A megkérdezett olaszok, franciák többsége szerint viszont a szigetországi választók jól döntöttek, és a brexitnek hosszú távú előnyei lesznek.

Mindezek után fel kell tennünk a kérdést, hogy egy nagyon sok szempontból sikeres együttműködés megítélése miért ennyire kedvezőtlen a magállamokban. A legfrissebb eredményeket egyértelműen befolyásolja a koronavírus-járvány nyomán fellépő általános feszültség, de ez nem megváltoztatta, csupán megerősítette a trendeket.

Vannak, akik úgy vélik, hogy a probléma elsősorban intézménylegitimitási természetű, és az euroszepticismus terjedése leginkább annak köszönhető, hogy az emberek nem látják át a brüsszeli bürokrácia működését, valamint hogy az Európai Parlament közvetlen választása ellenére is alacsony az uniós vezetők legitimitása a tagországokban.

Meggyőződésem, hogy a probléma ennél sokkal mélyebben gyökerezik, és elsősorban nem az intézményi legitimitás kérdésével függ össze, hanem Európa lelkével. Konkrétabban azzal, hogy az európai integráció vezetői miként gazdálkodtak kontinensünk páratlan szellemi és kulturális örökségével az elmúlt hét évtizedben.

1951 óta az európai közösség folyamatosan bővült. A vasfüggöny leomlásával, a kelet-közép-európai rendszer-váltásokat követően végre megszűnt kontinensünk mesterséges megosztottsága. A 2004-es uniós csatlakozásunkkal pedig hazánk és az egykori szovjet blokk legtöbb állama véglegesen viszszerelyte helyét az európai demokratikus államok közösségében.

Az európai demokráciák és különösen a nyugat-európai liberális demokrácia eszméje és gyakorlata azonban igen sokat változott az elmúlt évtizedekben. Az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata megfelelő kiindulópontot jelentett ahhoz, hogy kontinensünkön a keresztény humanizmusban gyökerező emberi méltóság tisztelete egyre általánosabbá váljon. Mára azonban ez az alapvetően helyes gyakorlat az értékek relativizálódásának következtében lassan öncéllá válik. Ez érhető tetten a legmagasabb szintű és presztízsű nemzetközi doku-

mentumok „rugalmas” értelmezésekor is. Példaként említhetem az 1966-ban elfogadott ENSZ-dokumentumnak, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának a 23. cikkelyét, mely kimondja, hogy a család a társadalom természetes és alapvető egysége, és joga van a társadalom és az állam védelmére. Ez a gondolat még többé-kevésbé elfogadható a progresszívnek is, de a következő kitélt, miszerint valójában a házasságkötésre alkalmas korban levő férfiak és nők házasságkötési és családalapítási jogát kell elismerni, már inkább igyekeznek éppen az emberi méltóságra hivatkozva relativizálni.

Intézményi oldalról vizsgálva elmondható, hogy az európai demokráciák egyre inkább körülbástyáztakká váltak, és ez a folyamat egyúttal sajnálatosan a démosztól, azaz a néptől való eltávolodással is együtt járt, egyfajta elitpolitizáláshoz vezetett. Ez a probléma a nemzetállamok többségben is megfigyelhető, de legszembetűnőbbben mégis az Európai Unió vezetésében érhető tetten. Tökéletes látleletét adja ennek az európai parlamenti választásokon való részvétel nagysága. Az 1979. évi első EP-választás óta a részvételi arány 63 százalékról évről évre folyamatosan csökkent, és így érkezett el 2014-ben a 42,54 százalékos történelmi mélypontra, ahonnan – nem kis részben a minden EU-s állampolgárt érintő migrációs krízis miatt felfokozott politikai kampánynak is köszönhetően – 2019-ben ismét ötven százalék fölé emelkedett. Az, hogy trendfordulón vagyunk túl, vagy csupán egy rendkívüli helyzet eredménye okozta a szavazási kedv növekedését, ma még bizonyosan nem dönthető el, az azonban egyértelműen látszik, hogy a részvételi arány az adott időszakban zajló tagállami választásokhoz képest továbbra is rendkívül alacsony maradt.

Az okok közül feltétlenül ki kell emelni, hogy az EU struktúrájának – többek között az Európai Bizottság megválasztása sajátos szabályainak – köszönhetően európai szinten sokkal gyengébb a korreláció a választásokon leadott szavazatok és a végrehajtott programok között, mint a tagállamok esetében. Mindemellett nem hagyható szó nélkül, hogy a tagállami törvényhozásokhoz viszonyítva jóval gyengébb az Európai Parlament ellenőrző és szuverén jogalkotási képessége is. Utóbbi problémát tökéletesen megvilágítja az őshonos európai kisebbségek ügyében indított Minority SafePack európai polgári kezdeményezés, mely a szükséges állampolgári támogatások összegyűjtését követően került az Európai Parlament elé, amely hatalmas többséggel – 524 igen, 67 nem szava-

zattal és 103 tartózkodással – fogadta el állásfoglalását, és felszólította az Európai Bizottságot arra, hogy dolgozza ki azokat a kereteket, amelyekkel a kisebbségekhez tartozó személyek jogait védhetik az unióban. Ezzel szemben az illetékes biztos úgy vélekedett, hogy e téren nincs szükség további jogalkotásra, és ezzel a probléma lényegében lekerült a napirendről. Ez a gyakorlat kísértetiesen emlékeztet II. József, a kalapos király uralkodásának az egyik meghatározó eszméjére: „mindent a népért, semmit a nép által”.

Az eset sajnos nem egyedülálló. Az elmúlt tíz évben egyre többször fordult elő, hogy magasztos, demokratikus elvekre hivatkozva sorsdöntő kérdésekben sem kérték ki az európai emberek véleményét, mint például a migrációs krízis esetében, vagy éppen azzal ellentétes döntést hoztak, miként azt a Minority SafePack esete mutatja.

A súlyos problémák és a belső feszültségek ellenére a rendszer használói mindent megtesznek annak fenntartásáért. Ha szükséges, készek kerébe törni még az egyéni és a politikai diskurzus szabályait évszázadokon át meghatározó görög filozófia és logika alaptörvényeit is, különösen, ha ezzel egy nehezen módosítható megállapodás megkerülhető.

A szerződő felek jogainak a tiszteletben tartása helyett az utóbbi időben pontosan ez a gyakorlat kezdett teret nyerni. Sokszor éppen a legfontosabb szerződések megkerülésével, átértelmezésével próbált a brüsszeli vezetés nyomást gyakorolni azon tagállamokra, amelyek egy-egy vitában a többségi véleménnyel szemben is készek voltak megvédeni saját álláspontjukat. Ez a fajta eljárás, miközben aláássa a szerződés kötelező ősijogelvét, egyúttal az antik Róma egyik legrosszabb örökségét, a birodalmi gondolkodást is a felszínre hozza.

Nem véletlen, hogy az alapítók számtalan alkalommal hívták fel a figyelmet ennek a veszélyére. Az európai közösséget nem egy központi hatalomként, nem egyfajta „szent szövetségként” képzelték el, és nem volt céljuk az európai államok összevgyítése egy nemzetek feletti szuperállamban. Megértették, hogy az európai nemzetek és államok történelmi valóságát képviselnek, különbözőségeik nem hátrányt, hanem előnyt jelentenek mindannyiunknak. Konkrét példával élve, Schuman célja nem egy államok feletti állam létrehozása volt, hanem az unió, a kohézió, a koordináció, vagyis az egység, az összetartó erő és az összehangolt tevékenység erősítése, miként azt az Európáért című könyvében kifejtette. Schuman még azt is hozzáfűzte, hogy mindez a valóságban csak akkor lesz működőképes, ha érvénye-

sül a demokrácia és a nemzetek közötti kapcsolatok egyenlőségének a keresztény tanításból fakadó alapelve.

Sajnálatos és szerencsétlen módon az alapítók által talán legfontosabbnak tartott keresztény alapokat becsüli meg legkevésbé a mai nyugat-európai vezetés és az ahhoz szorosán kapcsolódó „elit”. Sőt egyre inkább azt tapasztaljuk, hogy a keresztény értékeket – legyen szó nem csupán a vallásról, a hitéletéről, hanem a gondolkodásmódról vagy éppen a kultúráról és annak szimbólumairól is – tudatosan és szisztematikusan igyekeznek kiszorítani a hétköznapiakból. A történelmi múlt teljes megkérdőjelezése zajlik, melynek végső célja az elmúlt évszázadok hagyományainak a felszámolása az úgynevezett haladás, a progresszió jegyében. De merre is haladunk, és melyek azok a rendkívüli értékek, amelyek miatt sutba kellene dobunk a görög, a római és legfőképpen a keresztény örökségünket?

A nyugati világ eszmei és politikai fejlődése, a Szovjetunió felbomlását követően alapvető fordulatot vett. Az átalakulás gyökerei ugyan 1968-ig nyúlnak vissza, de – a kommunista veszéllyel szemben – az akkori kereszténydemokraták és a liberálisok által létrehozott szövetség véglegesen csak az 1990-es évek elején bomlott fel, az addig eltelt idő azonban mély nyomokat hagyott a kereszténydemokratákon is. Talán a legjobb példa erre a belga kereszténydemokrata párt története, mely hosszú éveken át egészen 1999-ig irányította az országot, majd egy választási vereséget követően programját alapjaiban átdolgozva lemondott arról, hogy a társadalmat keresztény gondolatokkal és értékekkel töltsék. Ezek után már teljesen érthető, hogy néhány évvel később a keresztény értékekről formailag is lemondva miért módosította nevét Humanista Demokratikus Középre az egykori kereszténydemokrata párt.

A nyugati kereszténydemokrata pártok ehhez hasonló önfeladása, valamint a liberálisok és az újbaloldal szellemi házassága következtében a kereszténydemokrata gondolkodás és értékek rövid időn belül háttérbe szorultak, de nem sokkal később a hagyományos, individualista szemléletre épülő liberalizmus is elvesztette eszmei fogódzóit. Az újbaloldali, de továbbra is osztályharcos alapon álló személet a liberalizmust már nem az összes kultúra lehetséges találkozási pontjának, hanem a kultúrák egy csoportja politikai kifejeződésének tekintette, s mint ilyen összeegyeztethetetlennek tartotta más kultúrákkal. Ezért születhettek meg azok a kollektivisták „multikulti” és „antirasszista” mozgalmak, melyek erőszakos tüntetéseikkel és ellenállást nem tűrő tudományos-közéleti térfog-

lalásaikkal a történelem, a múlt átírásával – szükség szerint végleges eltörlésével – próbálják meg felszámolni az általunk ismert európai kultúrát.

De ami talán a legszörnyűbb, hogy mindezen folyamatokról a XXI. század orwelli „újbeszéljének”, a politikai korrektségnek az árnyékában Nyugaton lassan már beszélni sem lehet. A PC valójában egy erkölcsi abszolutizmus a szabadság nevében, mely a kötelezően elvárt önkorlátozás következtében a véleménynyilvánítás szabadságát és ezáltal az őszinte és kiegyensúlyozott diskurzus lehetőségét ássa alá. Mára oda jutottunk, hogy aki mindezek ellenére veszi a bátorságot és József Attila szavaival „nem csak a valódit, hanem az igazat is kimondja”, az egyúttal munkáját, egzisztenciáját is kockáztatja. Mindennek tökéletes láttelele Petry Zsolt esete, aki őszinte véleményéért végül az állásával fizetett a véleménynyilvánítás szabadságára oly kényes Németországban. Az uralkodó nyugati politika most már, ahogy Orbán Viktor a Petry-üggyel kapcsolatosan megfogalmazta: elnyomó politika.

Pontosan itt érhető tetten, hogy minden látszólagos különbség ellenére a bolsevista ateizmus és materializmus jelenlegi európaizált megjelenési formája és működése, valamint az egykori szovjet változata között több a hasonlóság, mint a különbség.

Aki ezt nem látja, vagy nem akarja látni, az valójában szemet huny a XX. század egyik legnagyobb tanulsága felett. Alister McGrath északír teológus fogalmazta meg talán legtisztábban, hogy ha egy társadalom elveti Isten ideáját és mást állít a helyébe, az végül szörnyűséges diktatúrához vezet, hiszen egy erkölcs és értékek nélkül formálódó társadalomban a legsötétebb emberi ösztönök ellenállás nélkül törhetnek a felszínre.

Isten ideájának a társadalom szervezési elvei közé történő visszaemléksését a magukat progresszívnek valló baloldaliak és liberálisok a társadalmi fejlődés tagadásaként, anakronizmusként bélyegeznék meg. Azt azonban néhány – az utóbbi időben elsősorban az Egyesült Államokban bekövetkezett társadalmi eseményekből láthatóan már egyre több – anarchistán kívül ma még senki sem tagadja, hogy szükség van valamilyen „kovászra”, amely összetartja a társadalmat.

Egy, a jelenlegi balliberális elit által megálmodott multikulturális társadalomban – melyben a valláson és a származáson túl az egyéni önmeghatározáshoz kapcsolódóan elképesztő diverzitás figyelhető meg – nyilvánvalóan erkölcsi relativizmus uralkodik. Egy egyszerű példával megvilágítva, ebben az elképzelt „szép új világban” egy ateista joggal tehetné fel a kérdést, hogy neki miért nem lehet több feleisége. A sokat hangoztatott tolerancia ugyan megkönnyítheti az együttélést egy ilyen társadalomban, de közösségformáló erővel biztosan nem ren-

delkezik. Sokan éppen ezért a jólétben vélik felfedezni azt az eszményt, amely képes lehet majd összetartani ezt az egyre jobban széthulló társadalmat. Ez azonban alapvető tévedés – figyelmeztetett Barankovics István –, hiszen a jólét nem eszmény, csak eszköz, mely megkönnyítheti a szellemi és erkölcsi értékek elérését.

Ha tévedek, és mégis létezne egy eszme, mely képes lenne kovászként összetartani ezt az igencsak porózus társadalmat, akkor is egészen bizonyosan egy teljesen más Európa épülne fel belőle, mint amit megismertünk, s amire jogos büszkeséggel tekintünk.

Éppen ezért úgy gondolom, hogy a keresztény alapok jelentik az egyetlen alternatívát Európának. Ezek a fundamentumok történelmileg is bizonyították, hogy a világnézetek pluralitása ellenére is lehetséges bizonyos etikai konszenzust létrehozni. Francis Schaffer amerikai teológus írta: az a legműködőképesebb koncepció, ha a nemzetet egyfajta keresztény alapokon nyugvó erkölcsi konszenzus irányítja. Az államnak sohasem szabad a polgárraira erőltetnie a keresztény hitet, ezzel szemben a törvényeknek keresztény felfogásból kell fakadniuk és tükrözniük kell a Bibliából megismert isteni értékrendet; a béke, az élet, az emberi méltóság tiszteletét, a szeretet és az irgalmasság mindenkefelettségét.

Ehhez Umberto Eco nem hívó olasz író-filozófus gondolatát kölcsönvéve még annyit tennék hozzá, hogy Krisztus alakja modell lehet az evilági etikát valló nem hívőknek is, hiszen Krisztus az egyetemes szeretet, az ellenségnek való megbocsátás, a mások üdvösségéért önmagát feláldozó Isten Fia olyan misztériumot képvisel, amely megnevesíti azok szívét is, akik nem hisznek.

Éppen ezért, ha számunkra fontos Európa jövője, akkor nincs más út, vissza kell térnünk az alapokhoz, ahonnan Schuman, de Gasperi és Adenauer annak idején elindult.

Az első lépés ezen az úton annak a felismerése, hogy a kereszténység Európában nem csupán vallás, hanem létforma, mely alapjaiban hatja át gondolkodásunkat, cselekedeteinket, tetteinket és határozza meg társadalmi intézményeinket. Azt hiszem, ezt az axiómát a baloldali és a liberális gondolkodók legjobbjai is pontosan értik, csak éppen képtelenek elfogadni. Ezért is tesznek meg mindent annak érdekében, hogy a szellemi tudományokból kiűzzék a kereszténységet, vagy éppen kisajátítsák azokat a fogalmakat és társadalmi intézményeket, amiket valójában a kereszténységnek köszönhetünk.

A második lépés éppen ezért szükségszerűen az, hogy a politikai korrektség erkölcsi abszolutizmusától megszabadulva megpróbáljuk visszaszerelni saját fogalmainkat és azokat az eredeti jelentésüknek megfelelően a társadalom szolgálatába állítsuk. Egy valós példája lehet ennek a haladás eredetileg

keresztény fogalma, mely a világ jó részének közgondolkodásában már éppen annak antitéziseként szerepel. Hogy mit is jelent a kettő közti különbség a valóságban, azt a hazai kereszténydemokrácia egyik legnagyobb alakjának, Barankovics Istvánnak a szavaival nehez jobban visszaadni: „A materialista haladáspárti szerint haladni annyit tesz, mint kiterjeszteni az ember uralmát a természetén és azt az élvezet szolgálatába állítani. A keresztény eszme szerint a haladás az ember harmonikus uralma a természetén és önmagán, abból a célból, hogy az embereszmény a legtökéletesebben megvalósulhasson.”

A harmadik lépésben ennek szellemében olyan magasztos eszményt kell a társadalom, az európai közösség elé állítani, amely megragadó és áldozatvállalásra érdemes jövő látomását adja.

Ez nem lehet sem a bolygók kizsákmányolásához vezető „élj a mának” individualista és hedonista felfogása, de az ezt tagadó kollektivistá ideológiák sem jelenthetnek megoldást, hiszen azok éppen erkölcsi relativizmusukkal ássák alá a polgári együttélés alapját jelentő, maradandó erkölcsi törvényeket. A kereszténydemokrácia azonban egyidejűleg tudja támogatni az egyéni teljesítményt és a természetes közösségek boldogulását, és éppen ezért arra is képes, hogy feloldja az individualista és a kollektivistá eszmék közötti ellentéteket.

Ez az európai kereszténydemokrata vízió mai kapitalista világunkban nem választható el az anyagi értelemben vett jóléttől, de annál többről kell szólnia, mert az európai gazdasági és politikai összefogás az erkölcsi problémák megoldása nélkül egész biztosan életképtelen lenne. A XX. század gazdasági és technikai robbanása bizonyította, hogy ez az egyébként pozitív változás nem járt együtt az emberiség erkölcsi fejlődésével, éppen ezért a XXI. században minden korábbinál nagyobb szükségünk van olyan szilárd kapaszkodókra, amelyek alapján képesek lehetünk különbséget tenni a hasznos és a veszélyes újítások között.

A politikai együttműködés előtt álló erkölcsi problémák megoldása során pedig iránymutató lehet számunkra Szent II. János Pál pápa Veritatis splendor kezdetű enciklikája, melyben az erkölcs és a politikai, valamint a társadalmi élet megújításával kapcsolatos egyházi tanítás is megismerhető.

Az enciklika kiemeli, hogy a kormányzó és a kormányzottak közötti igazmondás, a nyilvános adminisztráció áttekinthetősége, a közügyek szolgálatában a pártatlanság, a politikai ellenfelek jogainak a tiszteletben tartása, a közpénzek becsületes és helyes kezelése egyaránt olyan elvek, amelyeknek gyökere a személyi transzcendens értékében és az állam működésének az objektív erkölcsi követelményeiben található. Kereszténydemokrata felfogás szerint a közkerölcsökért, a demokrácia kibonta-

kozásért mindenkit felelősség terhel, ha nem is egyenlő mértékben.

Manapság azonban az európai társadalmak polgárainak döntően csak a jogok iránt van érzelme, és többé-kevésbé viszolyognak azoktól a kötelezettségektől, amelyek az embert társaival és a társadalommal szemben terhelik. A kereszténydemokrácia felfogása ezzel szemben a kötelezettségek kölcsönös teljesítését a jogok érvényesítésének és ezáltal a demokratikus működés alapfeltételének tekinti.

Mindennek megvalósításakor negyedik lépésként a kereszténydemokrata politikusoknak meg is kell felelniük ezeknek az erényeknek, ahogy azt Varga Lászlótól is sokszor hallhattuk: „Nem elég csak tisztességesnek lenni, hanem annak is kell látszani.” S ez igazán nem is könnyű feladat. Adenauer mondta egykoron, hogy „kereszténynek lenni valami nagyon hatalmas, olyan valami, ami nagyon nehéz. Szerényen meg kellene elégednünk annyival, hogy pusztán ezt mondjuk: törekszünk rá, hogy keresztények legyünk. Erőfeszítéseinkkel igyekszünk keresztényként élni, és ezen az úton haladva szeretnénk lassan a tökéletesség egyre magasabb fokait elérni.”

Nekünk, az alapító atyák kései követőinek nem pusztán megőrizni és védelmezni, hanem tovább kell fejlesztenünk és meg kell szilárdítanunk azt a spirituális és politikai örökséget, amelyet ezek a nagy, a szó legnemesebb értelmében vett európai államférfiak hagytak az utókorra.

Ha magyar kereszténydemokrataként magunkénak valljuk Barankovics István örök érvényű szavait, miszerint „az a társadalom és kultúra, mely a célját megszabó eszménnyel nem bír, hasonló az emberhez, akinek számára az élet elvesztette értelmét”, akkor és ebből mi magunk is megérthetjük, hogy pontosan mire utalt Schuman, amikor krédójukat egy mondatba sűrítve arra figyelmeztette az utókorra, hogy „Európa keresztény lesz, vagy nem lesz”.

Vagy meg tudjuk állítani az értékeink feladását jelentő, többek között a nemi azonosság, a nemzeti szuverenitás és önazonosság feloldására irányuló törekvéseket, vagy semmi sem tudja majd megvédeni a migráció szorításában vergődő Európát és abban bennünket, hogy be ne következzen Schuman gondolatának a második fele.

Az alapító atyák személyes életútja, az akkori ateista diktatúrák idején tanúsított bátor ellenállásuk, majd a második világháborút követően vezetésükkel végbement szellemi megújulás arra kötelez minket, hogy erőnket megfeszítve küzdjünk azért, hogy Európának ne csak keresztény múltja, hanem keresztény jövője is legyen.

A szerző az Országgyűlés alelnöke, a KDNP Országos Választmányának elnöke. A cikk a Magyar Nemzetben jelent meg.

Elment a Tanár úr – búcsú Kovács Gábor volt országgyűlési képviselőnkől

Életének 90. évében elhunyt Kovács Gábor, a KDNP egykori országgyűlési képviselője. A Tanár úr 1990-1994 között volt a nógrádiak képviselőcsoport aktív tagja. Emléke előtt tisztelettel hajt fejet a Kereszténydemokrata Néppárt. Lelkét a Mindenható Isten irgalmába ajánljuk, nyugodjon békében!

Kovács Gábor 1932-ben Nagyorosziban született, de iskoláit már 10 éves korától Balassagyarmaton járta, a Balassi Bálint Gimnáziumban érettségizett.

A legkeményebb időkben, 1950-1954-ben végezte az ELTE TTK fizika-matematika szakát Budapesten, a diploma után Balassagyarmatra, volt gimnáziumába helyezték. Itt tanított, de 1962-66 között a Szántó Kovács János Gimnáziumba tett kitérőt, majd Szécsényben a Mezőgazdasági Szakközépiskolában fejezte be aktív tanári pályafutását.

1990-től a Kereszténydemokrata Néppárt tagja, a következő évtől megyei elnök. A KDNP színeiben indult 1990-ben a balassagyarmati választókerületben és parlamenti képviselői helyet szerzett. 1990 és 1994 között különböző parlamenti bizottságok tagja, alapvetően a kultúra, az oktatás és az egészségügy te-

riületén, 1992-94-ben bizottsági alelnök az Oktatási, Ifjúsági és Sportbizottságban. 1990 és 1994 között az Interparlamentáris Unió magyar-szlovák tagozatának elnöke.

1994-ben tagja lett a Nógrád Megyei Közgyűlésnek, 1994 és 1998 között közgyűlési alelnök. 1998-2002 között Balassagyarmaton önkormányzati képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke. 2006-tól ismét tagja a megyei közgyűlésnek, az oktatási, kulturális és egyházügyi bizottság elnöke.

1995-től a balassagyarmati szalézi egyházközség világi elnöke volt.

Kereszténydemokrata Néppárt

Kovács Gábor gyászmiséje 2021. május 15-én 11 órakor lesz a balassagyarmati Bosco Szent János templomban (Kossuth Lajos út 41.)

Vejkey Imre:

Újabb vallásgyalázás, újabb provokáció, hitünk újabb semmibe vétele

Az ünnepre időzített, Ferencvárosban megjelenő vallásgyalázó plakát a keresztények elleni újabb provokáció. A KDNP pártügyésze erre reagált alábbi, Nagyhatéan közzétett írásában.

Nem jópofa vicc, hanem a sötét oldal újabb, agresszív támadása a megfeszített Krisztus genderlogóval való gyalázása, éppen Nagycsütörtökön.

Ezt minden keresztény ember nevében visszautasítjuk!

Felszólítjuk Ferencváros polgármesterét, tüntesse el ezt a gyalázatot a közterületről, és felszólítjuk az agresszorokat, hogy fejezzék be a szellemi és a tettleges keresztényüldözést!

Nem tűrhetjük némán, hogy ránk gyűjtjék templomainkat, tönkreteszik harangjainkat és szent ünnepeinkre fókuszálva gyalázzák Istent és gyalázzák keresztény közösségünket.

A világnak vissza kell térnie a devianciából a normalitásba. Ehhez pedig az szükséges, hogy kiálljunk hitünk, értékeink és véleményünk mellett minden olyan kérdésben, melyben a „politikailag korrekt” viselkedés je-

gyében a nyugati politikusok inkább elnémultak.

Az ateisták le akarják rombolni a társadalom hagyományos keresztény erkölcsi felfogását. Céljuk, hogy demonizálják a keresztény világot, és felépítsék a maguk által humánusnak vélt istentelen, új világot, mely felhagy mindazzal, amit mi értéknek tekintünk. A tolerancia imitált fegyverével szakítanak a hagyományos keresztény erkölcsiséggel és megkérdőjeleznek minden hatalmi struktúrát. Relativizálnak mindent, emiatt az embereknek már nincs erkölcsi fogódzójuk.

Ez ellen kell fellépniük most a Nagyhatéan is! Ebben a közegben kell emlékeztetnünk az embereket a jó és rossz közötti különbségre.

Álljunk hát ki értékeink mellett, adjunk hangot véleményünknek!

Harrach Péter: Olvasmányok pandémia idején

A bezártság olvasásra készítet. Persze szebben hangzik, ha azt mondom, az otthon töltött órák lehetőségét adnak sok könyv régóta halogatott olvasására. A könyv mindig élményt jelent, de ebben az időszakban terápiás szerepe is van. Oldja a bezártság ingerszegény világát. Egyfajta találkozás élményét nyújtja. Ezekbe a találkozásokba is magát viszi az ember, amikor mai szemmel olvassa a régi írásokat.

Így voltam Teleki Pál Európáról és Magyarországról címet viselő kötetével. Ebben szerepel az előadás, amit Párizsban 1933-ban tartott, az „Európai szellem jelene és jövője” címmel. Szavai közel 9 évtized távlatából is összecsengenek az Unió jövőjéről, az európai egyesült államok vagy a független nemzetek szövetségéről folyó vitával. Földrajztudósként Európa változatos és tagolt domborzatából indul ki, hasonlítva ezt a nemzetek különbözőségéhez, aminek következménye azok versengése. Ez adja az európai szellem sajátos dinamizmusát és erejét. A versengés persze veszélyt is jelent – mondja, akár háborút is. Ugyanezt ismerték fel az Unió alapítói. Ők azonban tudták, mit jelent az arányosság követelménye, a függetlenség és a „közösön gyakorolt szuverenitásunk” egyensúlya. Nem az a baj, ha valakinek erről fogalma sincs, az a baj, ha ilyen emberek döntési helyzetbe kerülnek. Teleki még nem ismerte, amit mi már megtapasztaltunk, de a veszélyt látta: „Európa változatossága adott tény. Nem képzelhető el, hogy valamely organiszatorikus cselekedettel egy máról holnapra való politikai elhatározással, ezeknek létét megszüntethessük, vagy csak napirendre is térhessünk felettük. Európa ezen jellegének megszüntetése és minden cselekedet, amely efelé törekedne, ártalmas volna Európára és fejlődésére.”

Ma éleződött ki igazán a nemzeti érdek és kultúra, illetve az azt veszélyeztető ideológia küzdelme. Ennek képviselői a hagyományos családi, nemzeti és vallási közösségeket azok identitást erősítő szerepe miatt mesterségesen átfőrték, kevert társadalommal szeretnék felcserélni. Ehhez az út annak a hagyományos európai kultúrának eltörlése, ami a nemzeti kultúrák közös vonásait jeleníti meg. Ezért van szükség idegen kultúrákat képviselő tömegekre. Mielőtt felmerülne a humanitárius szempont, világossá kell tennünk, hogy itt két dologról van szó. Közösségeink, világlátásunk és életformánk eltörléséről, illetve a tényleges üldözöttek megsegítéséről. Ez utób-

bi kötelességünk is, de ennek megvan a módja. A probléma gyökere abban van, hogy a meggyengült, hitét és önazonosságát veszített Nyugat-Európa egy öngyilkos ideológiába menekül. (Gondoljunk Sarrazin Németország felszámolja önmagát című könyvére. Ennek fogadtatása a szerzőnél is jobban bizonyítja véleményének igazát.)

Ebben az önmagát pusztító világban felüdítő élmény találkozni a helyi közösségekben fellelhető erővel és tisztasággal. Ezeknek az őshonos kisebbségeknek kér támogatást a Székely Nemzeti Tanács kezdeményezése. Visszatérve az olvasmányokhoz, két idézet is ide kíváncskodik. Ferenc pápa a Laudato si' kezdetű, a teremtett világ védelmében írt enciklikájában a helyi közösségek kultúrájáról írja: „Egy kultúra eltűnése is lehet legalább olyan súlyos, vagy még súlyosabb, mint egy állat vagy egy növényfaj kipusztulása”.

Egy nép hagyományainak erejéről és szépségéről kifejező képet fest Benedek Elek Édes anyaföldem kötetében. Hazatérve szülőfalujába ház építésébe kezd: „Az első szekér követ behozták a lucernás kertbe. Egyszerre csak látom, hogy mindegyre bekanyarodik a telekre egy szekér, hol ennek, hol annak az atyafiának a szekere. Mind követ hoznak, szépen leürítik az én követem mellé. Aztán jönnek szekerek, amelynek a gazdái nem atyafiak, ezek is követ hoznak. Nem halt még ki az ősrégi székely szokás: házat, csúrt, istállót ha épít a székely, fél falu siet a segítségére. De még nagyobb csoda is esik: a szomszéd Magyarhermányból egyszerre huszonöt szekér kanyarodik be a telekre – mind követ hoznak. Ezek az emberek hajnalban felkeltek, kimentek az erdőbe, ott a szekeret megrakták kövel, irgalmatlan rossz erdei utakon kínozták a marhájukat, estefelé értek a telekre, tehát egy egész napot áldoztak nekem. Ki érti ezt? Idegen azt nem érti, de értem én, aki itt születtem, itt nevelkedtem”.

A lényeg az utolsó mondatban van. Aki nem érti annak a világnak a történéseit, de csodálja, és azt is tudja, hogy bár az is változik, de lényege megmarad, ha teheti, segíti megmaradását, legalább annyira, mint egy állatfaj fennmaradását.

A szerző a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnöke, a cikk az mkdsz.hu oldalon jelent meg

Mintha még a Fidesznek az Európai Néppárt (EPP) frakcióján belüli ellenfelei is kezdenének rájönni, hogy nem ilyen lovat akartak. Francois-Xavier Bellamy legalábbis lát esélyt arra, hogy a kapcsolatok rendezhetők. Úgy véli, hogy például a migrációra való magyar reagálást ma már mindenki helyesli.

Francois-Xavier Bellamy francia néppárti képviselő szerint a Fidesz távoztása nagyon rossz hír az EPP számára, ezért a francia delegáció mindent megtesz, hogy újraépítse a kapcsolatokat. Az elmúlt hetekben német, olasz és spanyol kollégákkal kampányoltak a Fidesz kizárása ellen, és minden reményük megvolt a sikerre.

Bellamy ugyanakkor megérti, hogy a Fidesz megelőzte az erre vonatkozó döntést. Tudja, hogy az EPP elnöke, Donald Tusk a kizárás mellett van, de úgy látja, hogy Manfred Weber nem vezetett keresztsháborút a Fidesz ellen. Hogy ez valóban így van-e, s hogy Weber agresszív nyilatkozatai

Surján László: Az EPP a Fidesz után

csak a liberális sajtónak szóltak, nehézzé megítélni, bár ha az utóbbi volna igaz, az sem utal következetes, elvszerű politizálásra. Bellamy ugyanakkor úgy véli, hogy a Fideszt erő kritikák jórészt félreértéseken alapulnak.

Nem kétséges, hogy e félreértések azoknak a sajtóhíreknek és baloldali európai képviselőknek, köztük magyaroknak a hazugságain alapulnak, amik olyan tömegben érkeztek, hogy megmérgezték a Fidesz körüli levegőt. Régi bolsevik trükk, hogy akkorát kell hazudni, hogy jószándékú ember ne tudja elképzelni, hogy ekkorát lehet hazudni. Sajnos sokan nem veszik észre, hogy a sajtó már régen nem független, hanem politikacsinaló erő.

Visszatérve Bellamy véleményéhez, ő úgy látja: a migrációs kérdés

az EPP-frakción belül lényegében lecsengett. Orbán Viktor 2015-ben hangoztatott nézeteit széles körben elfogadják, a menekültek kötelező betelepítését mind a Bizottság elnöke, mind a területért felelős biztos, Margaritis Schinas is elveti. Maga a tény, hogy a migrációért való felelősség és az európai életmód védelme egyaránt Schinas biztos feladatköre, jelzi, hogy Orbán Viktor 2015-ös álláspontját nemcsak az EPP-ben, hanem az európai intézményekben széles körben osztják.

Bellamy képviselő úr véleményének örülhetünk, de kicsit túl optimistának látszik. A baloldali, Orbán-ellenes gőzhenger továbbra is mozgásban van, és az EPP felismerve, hogy nem elég erős, inkább meg sem próbálja az

ellenállást. Ez felőlünk nézve így néz ki, miközben szívből reméljük, hogy Bellamy jobban látja a valós helyzetet, mint mi. Az, hogy mindezt egy interjúban ki is fejtette, jelzi, hogy volt értelme és van jelentősége annak, hogy a KDNP nem távozott együtt a Fidesz képviselőivel. Van remény egy kereszténydemokrata fordulatra a Néppártban, talán a Fidesz távoztása még erősítette is ezt a szándékot. Erre a fordulatra pedig most igen nagy szükség volna, hiszen a járvány hatásait elemezve még Klaus Schwab, a Világgazdasági Fórum vezetője is azt mondta, hogy a járvány, illetve annak kezelése meghúzta a lélekharangot a neoliberalizmus felett. Lejárt szavattosságú ideológiák mellett nem érdekes soká kitaranni.

A szerző a KDNP tiszteletbeli elnöke, az Európai Parlament volt alelnöke

A teremtésvédelem nemcsak a környezetről, hanem a teljes teremtett világról, tehát az emberről is szól.

Sok hang szól ma veszélyeztetett környezetünk védelmében. Közöttük egyre erőteljesebb az egyházak teremtésvédelemről szóló szava, aminek sok közös vonása van a többivel, hiszen a probléma közös. Van azonban két lényeges különbség is. Egyrészt a címben szereplő radikalizmus. Mivel elvi, vallási megközelítésről van szó, itt nem sok tér marad a megalkuvásra készítő – közjótól független – gazdasági-politikai kényszereknek. Másrészt a teremtésvédelem nemcsak a környezetről, hanem a teljes teremtett világról, tehát az emberről is szól. Annak teljes valójáról, beleértve az egyéni és társadalmi életét szabályozó törvényszerűségeket is.

Végül is mi a teremtésvédelem, és mi nem? Nem az aktuális problémára adott alkalmi válasz, hanem az egész teremtett világ iránti mélyszéles tisztelet, és az ebből fakadó felelős magatartás, vagyis a keresztény életforma fontos eleme. Az ember tehát nemcsak része a teremtett világnak, de abban sajátos szerepe van, vagyis felelős gazdája is annak. Erre alkalmassá személy mivolta teszi, amivel a földi világban egyedül rendelkezik. Méltósága egyetemes, személyisége egyedi és pótolhatatlan.

Értelme, szabadsága, önreflexióra való képessége a többi élőlény fölé emeli. A felelős gazda szerepet a „műveljed és őrizzed” parancsa adja, ami persze egyúttal ajándékba kapott lehetőség is. Lehetőség arra, hogy alkotóképességével élve gazdagítsa ezt a világot, de úgy, hogy közben megőrizze annak szépségét és épségét. A teremtésvédelem tehát nem felirat a természetvédelem, környezetvédelem, fenntartható fejlődés vagy klímavédelem köntöcsén, hanem átfogó szemlélet, egy életforma része, ami most különös figyelmet kapott. Keresendő

pedig az egyházak megnyilatkozásaiban. Most arra van lehetőségünk, hogy ebből a gazdag anyagból a fontosabbakat kiemeljük.

VI. Pál pápa már 1972-ben üzenetet küldött az ENSZ stockholmi környezetvédelmi konferenciájára, amelyben megfogalmazott egy keresztény alaptételt: „A teremtés mindenkié, az ember feladata pedig annak gazdagítása”.

Három évvel később, a Református Egyházak Világszövetsége nairobi nagygyűlésén, a globális környezeti hanyatlás és a tömeges éhezés együttes kezeléséről nyilatkozott.

II. János Pál pápa fellépésével nagy hangsúlyt kapott a hivatalos egyházi megnyilatkozásokban a teremtés védelme. A Redemptor hominis kezdetű enciklikájában megfogalmazza a teremtésvédelemről szóló keresztény tanítás lényegét: „A Teremtő úgy akarta, hogy az ember közösségben éljen a természettel, mint értelmes és nemes ura, mint őrzője és nem mint garázdabirtokosa.” A Laborem exercens kezdetű enciklikájában már egy új gazdasági rend kialakításának szükségéről szól.

Harrach Péter:

A teremtésvédelem radikalizmusa

1986-ban, Assisi Szent Ferenc születésének 800. évfordulóján, Gubbióban a világvallások képviselői már felvetik a fejlődés fogalmának átértelmezését. A pápa a „Sollicitudo rei socialis”-ban kimondja, „az igazi fejlődés erkölcsi természetű. A fogyasztói társadalom pocskékol és termeli a hulladékot. A fejlődés legfőbb akadálya a profitéhség és a hatalomvágy.” Ezzel szembeszáll a „haladás” mítoszával.

Bartolomeiosz konstantinápolyi pátriárka nevéhez fűződik a vallások és a tudomány 150 képviselőjének találkozásából született „patmoszi javaslatok” néven ismert dokumentum. Ezt követte az ún. Velencei Nyilatkozat, ami a két nagy egyházi méltóság, II. János Pál pápa és Bartolomeiosz konstantinápolyi pátriárka közös megnyilatkozása a környezeti etikáról. Ebben kimondják: „A teremtés tisztelete az emberi élet és méltóság tiszteletéből fakad.” Az életformánk megváltoztatását javasolják. Tegyük hozzá, ez a probléma kezelésének, vagyis a környezeti katasztrófa megelőzésének kulcskérdése.

A hazai legjelentősebb egyházi megnyilatkozás a teremtésvédelem kérdésében a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2008-ban született „Felelősségünk a teremtett világért” címet viselő körlevele kimondja, a környezeti válság okozója az emberi tevékenység. Szól a biodiverzitásról, ami valóban a teremtésvédelem egyik hangsúlyos kérdése. A víz és a levegő tisztaságáról, az éghajlat változásáról, az erőforrásokkal való gazdálkodásról és nagy

hangsúllyal a javak igazságtalan elosztásáról. Különbséget tesz az emberközönség és az utilitarista gazdaság között. Az előbbi a közjót szolgálja, az utóbbi az önző haszonelvűséget képviseli.

Kétségtelenül a legátfogóbb és leggyakorlatiasabb egyházi megnyilatkozás a 2015-ben született Laudato si’ kezdetű enciklika. Hosszasan elemzi a „selejtezés kultúráját”, beszél a világméretű egyenlőtlenségekről, újból megfogalmazza a teremtésvédelem egyetemes jellegét, szemben a leszűkített ököcentrikus gondolkodás egyoldalúságával. „Az igazi ökológiai megközelítés mindig szociális megközelítéssé is válik.” Többször hangsúlyozza, hogy a teremtésben minden összefügg mindennel. A környezeti ökológián kívül megemlíti a gazdasági és szociális ökológiát is.

A Ferenc pápáról kialakult egyoldalú képpel szemben olvashatunk kulturális ökológiáról is, amelyen a hagyományos helyi kultúrák megőrzését és ápolását érti. „Egy kultúra eltűnése is lehet legalább olyan súlyos, vagy még súlyosabb, mint egy állat-, vagy növényfaj kipusztulása.” A mindennapi élet ökológiája pedig a nagyvárosok élethezességéről szól. Beszél az emberi élet szerves részét alkotó munkáról is.

Végül tegyük fel a kérdést, mit tett hozzá a teremtésvédelmi megközelítés a világ egy sürgető problémájának megoldásához? Mindenekelőtt azt, hogy az egészet és nemcsak a részt nézi, hogy az ember felől közelít, aki a probléma okozója és lehetséges gyógyítója, hogy megfogalmazza az emberi felelősség forrását is.

A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnökének, a KDNP frakcióvezető-helyettesének írása a Mandiner.hu portálon jelent meg

Balás Béla emeritus főpásztort köszöntötték

A pandémiamiatt szűk körben, a miniszterelnök-helyettes jelenlétében köszöntötték Balás Bélát, a Kaposvári Egyházmegye emeritus püspökét, aki március 25-én lett 80 éves.

Varga László megyéspüspök, Beton atya utódja felidézte a 10 évvel ezelőtti, Taizében ünnepelt születésnapot, s hála adott az együtt töltött évtizedekért, majd a püspöki székház munkatársai nevében egy Simon András-grafikát nyújtott át elődjének.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes (*jobb oldali képünkön*) a két püspökhöz fűződő személyes kapcsolatát idézte fel. Köszöntőjében kiemelte: ahogy II. János Pál pápának oly nagy szerepe volt abban, hogy az ateizmus és a bolsevizmus a történelem szemétdombjára kerüljön, Balás püspökre abban várt tevékeny szerep, hogy az egyház félig föld alatt, félig föld felett túlélje az üldözést. A kommunizmus egyházellenességével szemben Beton atya jelentette a hűséget az anyaszentegyházhoz.

Mint megjegyezte: nem azt mondta, ami csiklandozta a hallgatóság fülét, hanem Isten ígését hirdette mindenkor. Egyházhöz, hazához, magyarsághoz való hűségét is kiemelte, hiszen az égi hazához csak az tud hűséges maradni, aki a földi hazától nem dezertál. Isten földi népét szolgálva lehet csak Isten egyetemes egyházát szolgálni. További jó erőt kívánt, majd felolvasta Orbán Viktor miniszterelnök levelét.

A kormányfő egyebek mellett azt írta: „Hálásak vagyunk Neked, hogy az elmúlt évtizedek során a Regnum ifjú élharcosaként, majd a Kaposvári Egyházmegye vezetőjeként szenvedélyes, már-már prófétai hangvételű prédikációiddal és szépirodalmi igényű publikációiddal, szellemes adomáiddal és a hit mindennapokban megélt örömeinek példájával még olyanokat is sikerült a kereszténység felé fordítanod, akik korábban talán imádkozni sem tudtak.”

Szita Károly, Kaposvár polgármestere (*bal oldali képünkön Balás Béla-*

val) arra utalt: ha Beton atya hírére volna e titokban rendezett köszöntésnek, minden bizonnyal elhárította volna a lehetőséget, ám szerinte az emeritus főpásztor kerek születésnapja nem a püspök magánügye, hanem a közösségeknek is az ügye. Arra emlékezett: amikor 1993-ban létrejött a Kaposvári Egyházmegye, s így székesegyházzá lett a belvárosi nagytemplom, Beton atya megjegyezte: még csak téglafal, s tető, de akár székesegyházzá is válhat. A városvezető arról is beszélt: Beton atya mindig biztos pont volt és a marad sokak életében, majd egy iPadot nyújtott át az ünnepeltnek.

Petró László református lelkész Balog Zoltán zsinati elnök levelét tolmácsolta. A püspökké lett református lelképásztor személyes hangú soraiból kitűnt: élete jelentős eseménye volt és marad a Minden politika, de a politika nem minden című, a KÉSZ helyi csoportja által Balás püspökkel és Orbán Viktorral rendezett kerekasztal-beszélgetés, melyet ő moderált.

Eperjes Károly Kossuth-díjas színművész egy közös focimeccsre utalt, ahol Balás Béla volt a Beton-hátvéd, majd mosolyogva megjegyezte: isteni jelként nem is baj, hogy csúszott egy évet a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus, legalább a nyugalmazott püspök 80. születésnapjának évében figyelhet a világ az eucharisztiaira, Jézus Krisztus titokzatos testére.

Ezt követően a Beton-kör tagjai köszöntötték püspök-tagjukat, s elhangzott: Csillag Gusztáv, a KÉSZ helyi elnöke átírta Balás Béla Hetven felé című írását Kilencven felé címmel, amit kiosztottak a résztvevők között.

A meglepetésnek szánt püspökköszöntőn – amely olyan volt, mint egy nagy ölelés – Balázs Izolda énekművész a 21 éve a kaposvári Kossuth téren nagy sikerrel bemutatott, Árpád-házi Szent Margitról szóló legendából énekelt két számot Ujláb Gábor zongorakíséretére, de Assisi Szent Ferenc imája és egy Bertók László-vers is elhangzott, s bemutatták a Túl a politikán címmel a közelmúltban megjelent Balás Béla-kötetet is. A szolid születésnapi ünnepségre Világos Krisztián atyával érkező Balás Béla első mondata az volt Semjén Zsolt felé: Minden nap imádkozom a politikusokért. „Ránk fér, ránk fér” – érkezett a válasz a miniszterelnök-helyettestől.

Lőrincz Sándor / Somogyi Hírlap

Föld Napja: Virágba borult Gazdagrét

A KDNP számára különösen fontos a Jóisten által teremtett világ, a környezetünk megóvása – jelentette ki a KDNP országgyűlési frakciójának vezetője, Újbuda országgyűlési képviselője, amikor a Föld napja alkalmából virágosítási akció kezdődött a főváros XI. kerületében, Gazdagréten.

Simicskó István a Fiatal Családok Klubja (Ficsak), a Gazdagréti Összefogás Egyesület és a Zöld Követ Egyesület közös kezdeményezésének megnyitóján azt mondta: minden faültetés, virágültetés a jövő nemzedékét szolgálja, és a természet megbecsülésén keresztül jó példát mutat gyermekeinknek is.

Hozzátette: a járványhelyzetben különösen fontos a növények ültetése, hiszen a szép környezet gyógyító hatást gyakorol az emberek lelkére. A politikus hangsúlyozta, hogy Újbudán több kormányzati beruházás valósul meg. Példaként említette a hamarosan átadandó tanuszodát, amely két általános iskola tanulóinak és a környéken élőknek ad sportolási lehetőséget. Ugyanakkor – folytatta –, a lelki egészség megteremtéséhez a testmozgás mellett szükséges

a kulturált természeti környezet is; ezt szolgálja a három egyesület kezdeményezése.

Emlékeztetett: 1970 óta, egy amerikai diák kezdeményezésére ünnepele a világ április 22-én a Föld napját, és 1990 óta a világnap alkalmából Magyarországon is minden évben felhívják a figyelmet a természeti környezet megóvásának fontosságára. Végül közölte: sajnálja, hogy a kerület DK-s vezetése tettekben nem, csupán szavakban áll ki zöld programok megrendezése mellett.

MTI

Az elsivatagosodás ellen is dolgozik a Hungary Helps

A Hungary Helps Program közelmúltban indított több projektjének célja, hogy az elsivatagosodott területeken élő közösségek fenntartható mezőgazdasági gyakorlatot sajátítsanak el.

Azbej Tristan, az üldözött keresztények megsegítéséért és Hungary Helps program megvalósításáért felelős államtitkár a Föld Napja alkalmából az M1 aktuális csatornán kifejtette: Afrika szubzaharai részén a klímaváltozás káros hatásai miatt szűkül a bioszféra,

kimerülnek a természeti erőforrások. A fenntartható mezőgazdaság kialakításával a projekt célja, hogy lassítsák az utóbbi folyamatot is. A projekt része az úgynevezett Nagy Zöld Fal programnak, amely segít az afrikai elsivatagosodott területeken élő több mint 250 millió embernek – közölte. A program 20 ország együttműködésével jött létre, hogy Afrikában szárazságtűrő vegetációt telepítsenek, és a mezőgazdaságot fenntartható pályára állítsák.